

ALTERNATIVNI IZVEŠTAJ O POLOŽAJU I POTREBAMA MLADIH U REPUBLICI SRBIJI 2022

BEZBEDNOST I
ZDRAVLJE MLADIH

BEZBEDNOST I ZDRAVLJE MLADIH

U ovom poglavlju se predstavljaju nalazi u vezi sa perspektivama mladih o bezbednosnim problemima, njihovim uzrocima i reakcijama na različite bezbednosne situacije, kao i zdravstvenim navikama mladih i percepciji zdravstvenog stanja.

Zabrinjavajuć nalaz ovog poglavlja je da se ni u jednoj kategoriji nije smanjio udeo mladih koji je bio izložen nekom obliku nasilja i diskriminacije, a u mnogim kategorijama se taj udeo povećao.

IZLOŽENOST NASILJU |

U upitniku smo postavili pitanje mladima da li su izloženi ili su bili izloženi nekom obliku nasilja, a rezultat kaže da je 40% mladih izjavilo da je bilo izloženo fizičkom nasilju, što je više nego prošle godine (37%). Podaci o verbalnom nasilju ostaju nepromenjeni u odnosu na prošlu godinu, dok je procenat mladih koji je bio izložen digitalnom nasilju takođe povećan sa 37% na 40%.

01 Da li ste bili izloženi fizičkom nasilju?

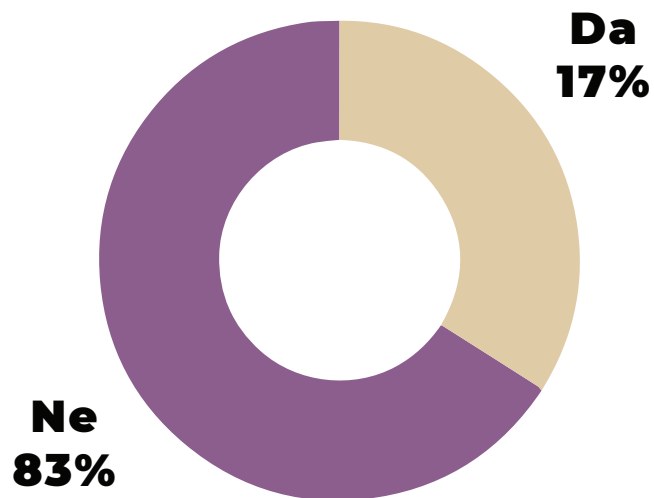
02 Da li ste bili izloženi verbalnom nasilju?

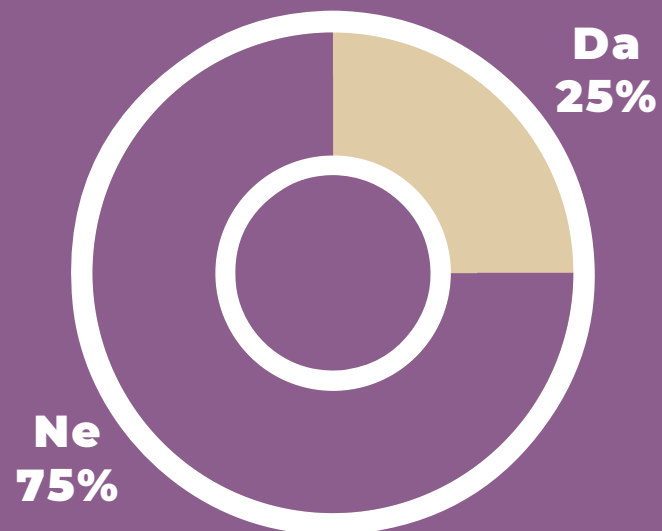
03 Da li ste bili izloženi digitalnom nasilju?

IZLOŽENOST SEKSUALNOM NASILJU (SVI MLADI)

IZLOŽENOST SEKSUALNOM NASILJU (ŽENE)

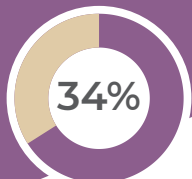

Mlade smo pitali i da li su bili žrtve seksualnog nasilja. Da, kaže 17% njih, ali taj broj raste na 25% kada su u pitanju mlade žene. Ovo su, takođe, veće brojke u odnosu na 2021. godinu, kada su iznosile, redom, 13% i 21%.

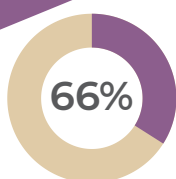
01

Da li ste bili izloženi nekom obliku diskriminacije?

Ne

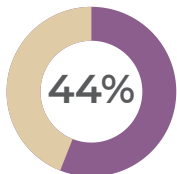

Da

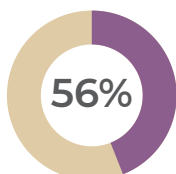
02

Da li ste izloženi ili ste bili izloženi diskriminaciji na osnovu godina?

Ne

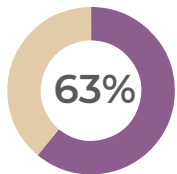

Da

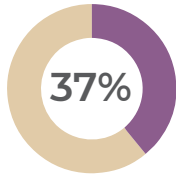
03

Da li ste bili žrtva diskriminacije motivisane ličnom karakteristikom?

Ne

Da

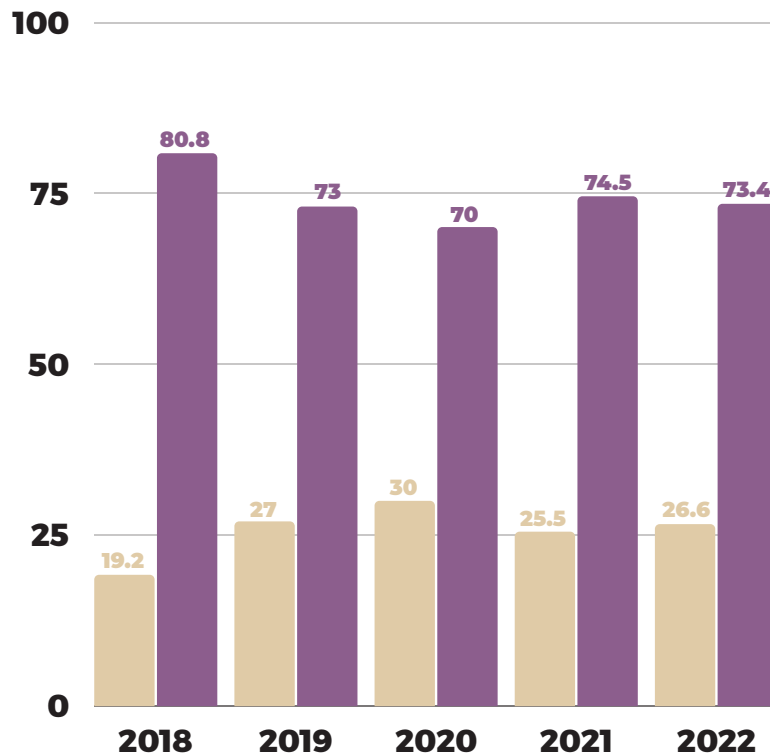
IZLOŽENOST DISKRIMINACIJI

Mlade smo pitali i da li su izloženi vidovima diskriminacije i čak 66% njih je reklo da su izloženi nekom obliku diskriminacije, što je nepromenjena situacija u odnosu na prethodnu godinu. Ostaje ocena da ovaj podatak zasigurno doprinosi **osećaju nesigurnosti kod mladih, padu vrednosti, pa i njihovoj želji da napuste svoju sredinu.**

Dok je 2021. godine 41% mladih reklo da je bilo izloženo diskriminaciji na osnovu godina, sada je taj broj 44%.

Takođe, više od trećine mladih bilo je izloženo diskriminaciji motivisanoj njihovom ličnom karakteristikom, što je za 6% više od prošle godine (rasom, nacionalnošću, polom, identitetom, seksualnom orijentacijom i slično).

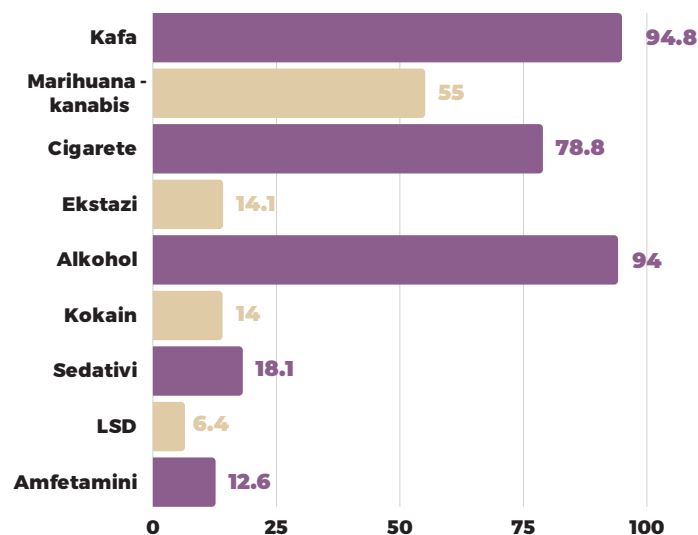
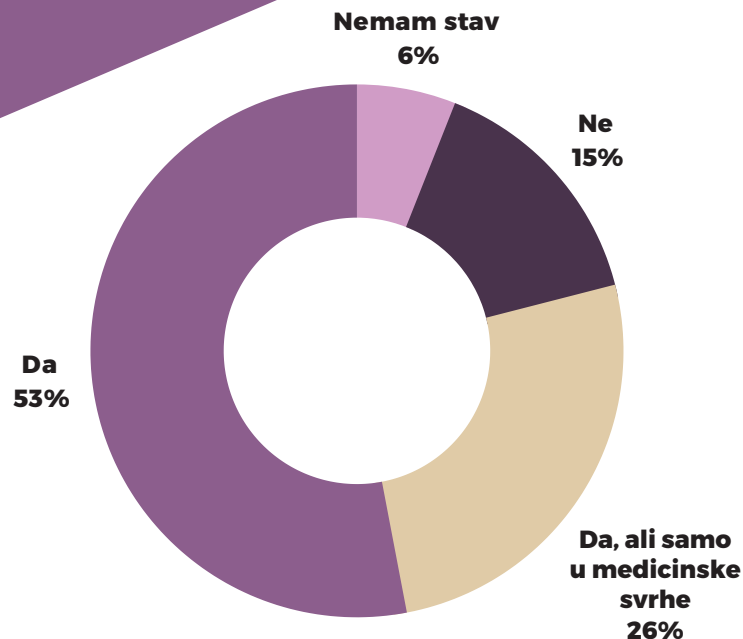
DA LI NASILJE MOŽE BITI OPRAVDANO?

Pitali smo mlade da li nasilje može da bude opravdano: **26,6% mladih osoba smatra da nasilje može biti opravdano**, što je blagi porast u odnosu na prethodnu godinu.

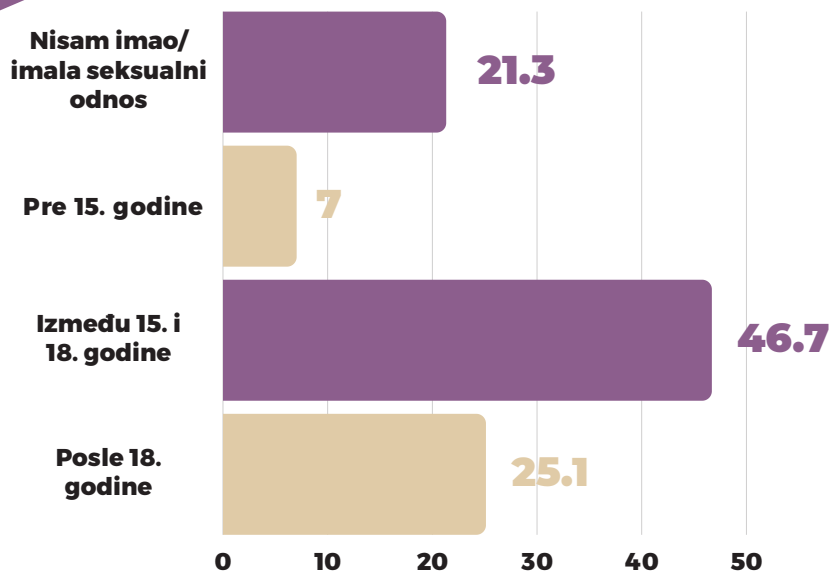
PODRŠKA LEGALIZACIJI MARIHUANE

SUPSTANCE KOJE SU MLADI MAKAR JEDNOM PROBALI

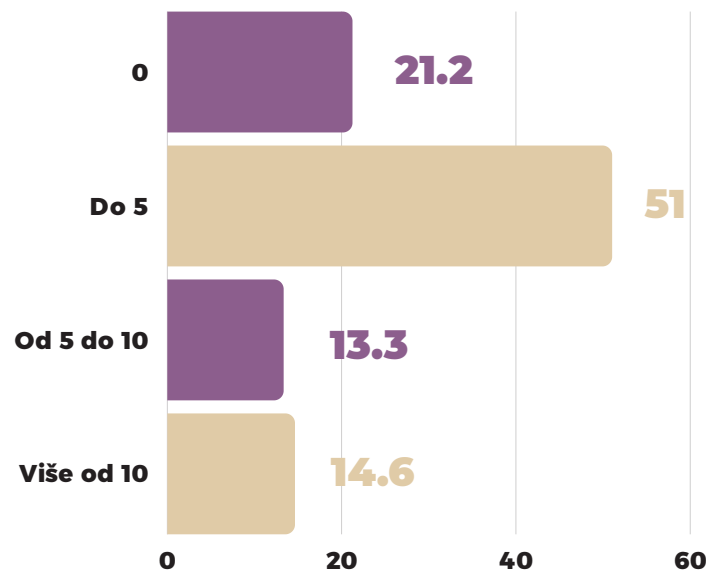

I ove godine smo pitali nekoliko pitanja koja se tiču zdravlja i navika mladih u vezi sa konzumiranjem psihoaktivnih supstanci. Tako smo pitali mlade da li su za legalizaciju marihuane/kanabisa. Podrška legalizaciji marihuane je sa prošlogodišnjih 49% porasla na 53%. Pitali smo mlade i da označe supstance koje su koristili makar jednom:

PRVI SEKSUALNI ODNOS - UZRAST

BROJ SEKSUALNIH PARTNERA

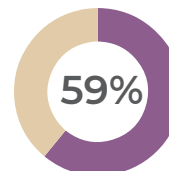

Ove godine smo pitali mlade kada su prvi put imali seksualni odnos i koliko su partnera do sada imali. Dobili smo sledeće odgovore:

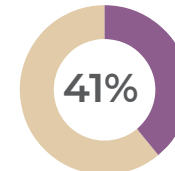

Da li ste se vakcinisali (makar jedna doza)?

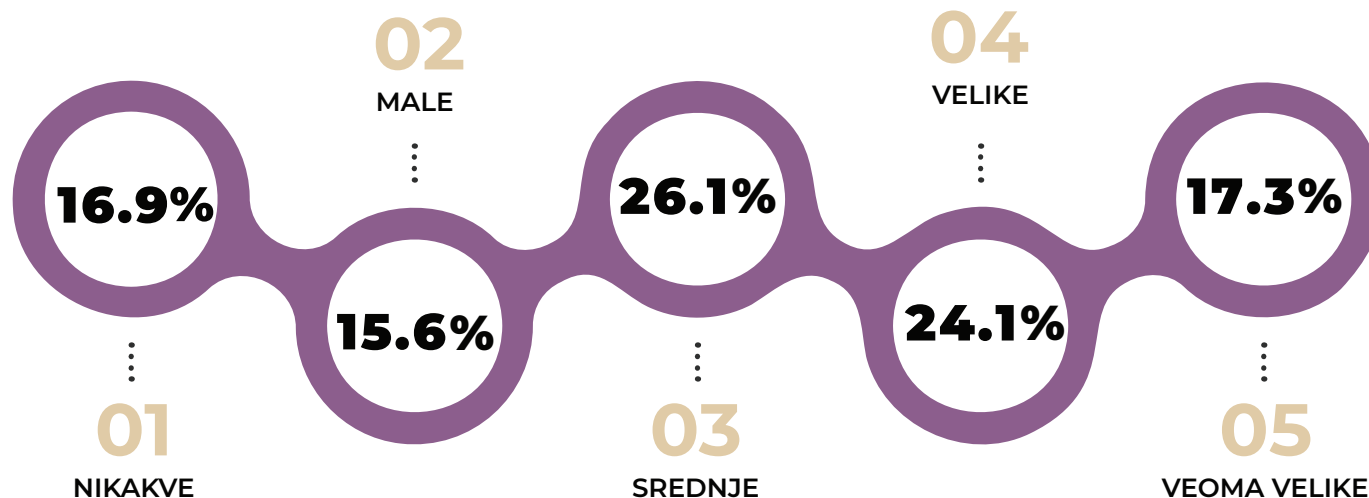
Ne

Da

KAKVE JE POSLEDICE PO VAŠ ŽIVOT IMALA PANDEMIJA KOVIDA-19?

Konačno, pitali smo mlade kako je na njih uticala pandemija kovida-19, koja u trenutku pisanja izveštaja još uvek traje i koja je obeležila prethodne dve godine. Takođe smo ih pitali da li su se vakcinisali.

ZAKLJUČAK

Ovo poglavlje je pokazalo da je broj mladih izloženih svim oblicima nasilja u blagom porastu, što je zabrinjavajući nalaz. Mladi konzistentno smatraju loše porodične odnose, lošu kaznenu politiku i opšte stanje u društvu kao glavne uzroke nasilja. Oko četvrtine mladih i dalje smatra da nasilje može biti opravdano. S druge strane, raste broj mladih koji podržavaju legalizaciju marihuane/kanabisa. Kada je reč o pandemiji kovida-19, značajan broj mladih kaže da je pandemija snažno uticala na njihov život (41,4%), a oko 41% kaže da se vakcinisalo, što je nešto manje od nivoa opšte populacije (49%).

PREPORUKE:

Ispitati učestalost i uzroke nasilja među mladima i kreirati mehanizme i politike prevencije

Akteri: Vlada RS; MOS; MUP; jedinice lokalne samouprave; KOMS; Nacionalna KzM; MPNTR; škole i univerziteti; udruženja građana; udruženja mladih i za mlade; mediji

02

Decentralizovati bezbednosnu politiku kroz jedinstveno nacionalno telo za bezbednost mladih, u skladu sa različitim bezbednosnim rizicima koji se javljaju u različitim jedinicama lokalne samouprave

Akteri: Vlada RS; MUP; jedinice lokalne samouprave

01

Kreirati bezbednosne politike zasnovane na podacima i usmerene ka posebnim grupama mladih; uključiti mlade u kreiranje bezbednosnih politika i identifikovanje bezbednosnih rizika

Akteri: Vlada RS; MOS; MUP; jedinice lokalne samouprave; KOMS; Nacionalna KzM

04

Usvojiti smernice za uključivanje bezbednosti u strategije unapređenja položaja mladih u svim jedinicama lokalne samouprave

Akteri: MOS; jedinice lokalne samouprave; kancelarije za mlade; KOMS; KzM; udruženja mladih i za mlade

03

Uvesti obavezno seksualno obrazovanje u školski program

Akteri: Vlada RS, Ministarstvo prosvete

06

Razmotriti mogućnosti dekriminalizacije posedovanja marihuane/kanabisa

Akteri: Vlada RS, Ministarstvo unutrašnjih poslova

07

Pokrenuti veliku medijsku i terensku kampanju o važnosti fizičkog i posebno mentalnog zdravlja mladih

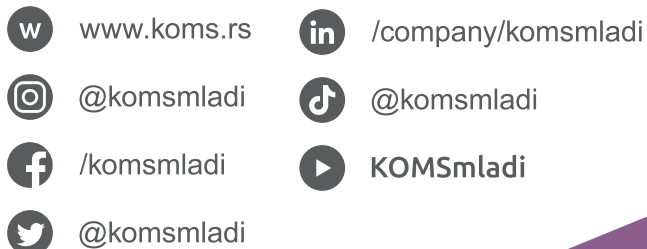
Akteri: Vlada RS, MOS, Ministarstvo zdravlja, KOMS, udruženja mladih i za mlade

05

08

Izvršiti sveobuhvatnu evaluaciju posledica pandemije kovida-19 na fizičko i mentalno zdravlje mladih, pogotovo onih koji su preležali virus, kao i nivoa vakcinacije među mladima i da li treba nešto preduzeti da se on poveća.

Akteri: Vlada RS, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo zdravlja, jedinice lokalne samouprave

Ova brošura je nastala u okviru projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji“ koji Krovna organizacija mladih Srbije realizuje u partnerstvu sa Beogradskom otvorenom školom i uz podršku Švedske. Stavovi i mišljenja autora izneti u ovoj brošuri ne predstavljaju nužno i mišljenje partnera i donatora. Ilustracije unutar brošure kreirao Storyset/Freepik.

